

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Petra Polácha v právní věci žalobců: **1) F. Ch., 2) I. Ch.**, oba zastoupeni Mgr. Jaroslavem Jurášem, advokátem se sídlem Lešetín I/674, Zlín, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu, oddělení stavebního řádu**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, a osoby zúčastněné na řízení: **Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s.**, se sídlem Kojetínská 3666/64, Kroměříž, právně zastoupena JUDr. Janou Holubcovou, advokátkou se sídlem Dolní Bečva 494, Dolní Bečva, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení
- III. Osobě zúčastněné na řízení se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

O d ů v o d n ě n í

- I.
Vymezení věci

Městský úřad Holešov, odbor územního plánování a stavebního řádu, vydal dne 20. 1. 2014 pod č. j. HOL – 1163/2014/SÚ/RS, rozhodnutí o dodatečném povolení rozestavěné stavby, kterým dodatečně povolil rozestavěnou stavbu – přístavbu a stavební úpravy rodinného domu č.p. 230 v Prusinovicích, přístavbu garáže, jímky na vyvážení, drenáže a kanalizačního vedení – na pozemku parcela číslo 901, 902 a 903 v katastrálním území Prusinovice.

Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci včasné odvolání.

Rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 4. 2014, č. j. KUZL 24355/2014, sp. zn. KUSP 55740/2010 ÚP-Zi, bylo výše uvedené rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrzeno a odvolání žalobců bylo zamítnuto. Napadené rozhodnutí bylo vydáno žalovaným poté, kdy již dvakrát bylo v této věci jeho rozhodnutí, jakožto rozhodnutí odvolacího orgánu, zrušeno, a to rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 23. 10. 2009, č. j. 30 Ca 237/2007-36, a ze dne 15. 10. 2012, č. j. 30 A 113/2010-56.

II.

Rekapitulace rozhodnutí žalovaného

K námitce žalobců, že správní orgán I. stupně respektoval závěry znaleckého posudku vypracovaného Ing. S. č. 67-1/2013 i přes jeho nepřesvědčivost, vnitřní rozpornost a nepřezkoumatelnost, neboť obsahuje právní hodnocení věci a také závěry, které lze označit za domněnky a spekulace znalce, které vybočují z úkolů znalce, žalovaný uvedl, že cílem provedení důkazu předmětným znaleckým posudkem bylo odstranit rozpory mezi projektovou dokumentací předloženou do řízení stavebníky na jedné straně, a na straně druhé závěry odborného posudku Ing. Ž. č. 31/04, jež byl předložen v řízení žalobci. Úkolem znalce bylo zodpovědět dvě jasně formulované otázky, které byly pro odstranění rozporu důležité, a to konkrétně zda je či není potřebné zachování trasy původní drenáže a obnovení funkce kalové jímky na pozemku parc. č. 902 v k.ú. Prusinovice, a zda je či není rozestavěnou stavbou komínového tělesa v místnosti kotelny rodinného domu č. p. X způsobováno zatékání do pokoje ve 2. NP rodinného domu č. p. X v P. na pozemku parc. č. 905 v k.ú. Prusinovice. Znalec v posudku na zadané otázky odpověděl a současně své závěry odůvodnil. Žalovaný ve znaleckém posudku žádné nedostatky, nepřesvědčivost, či vnitřní rozpory nezjistil, neboť znalec jasně a srozumitelně odpověděl na obě zadané otázky a odpovědi řádně odůvodnil. Žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl, že správní orgán I. stupně provedením důkazu znaleckým posudkem v souladu s právním názorem vysloveným odvolacím správním orgánem odstranil rozpor mezi podklady pro rozhodnutí a správně tedy dospěl k závěru, že stavebník prokázal soulad stavby s veřejným zájmem, a proto ji lze dodatečně povolit. Žalobci namítaný vnitřní rozpor znaleckého posudku, spočívající ve zjištění týkajícím se provedení hydroizolace proti tlakové vodě ve snížené části kotelny domu žalobců, žalovaný neshledal.

Žalovaný dále zjistil, že správní orgán I. stupně důkaz znaleckým posudkem provedl správně, neboť se jím zabýval pouze jako jedním z podkladů pro rozhodnutí o dodatečném povolení stavby, přičemž jeho závěry vyhodnotil společně s ostatními podklady pro rozhodnutí, a na základě tohoto posouzení o stavbě rozhodl. Správní orgán I. stupně vycházel

při svém rozhodování z projektové dokumentace předložené stavebníkem, vyjádření účastníků řízení (včetně obou odborných posudků Ing. Ž., jež byly předloženy žalobci), znaleckého posudku Ing. S. a z vlastních zjištění. Své úvahy při hodnocení sporných záležitostí správní orgán I. stupně popsal v odůvodnění rozhodnutí. Správní orgán I. stupně taktéž pro dokončení stavby stanovil podmínky, které dovodil na základě posouzení všech výše uvedených podkladů pro rozhodování.

Dále se v rozhodnutí žalovaný rovněž zabýval námitkou žalobců, že se správní orgán I. stupně nesprávně vypořádal s protichůdnými závěry uvedenými v odborném posudku Ing. Ž. č. 1811/13, když ve svém rozhodnutí konstatoval, že Ing. Ž. nemohl objektivně zjistit rozhodné skutkové okolnosti. Dle žalovaného z předmětného posudku Ing. Ž. je zřejmé, že ve věci drenáže vycházel z veřejně přístupných listin a dalších písemností a též z ohledání na místě, přičemž však obhlídku ze strany stavebníka neprovedl, a dále také z výpovědi žalobců. Z tohoto odborného posudku plyne, že obhlídka ze strany pozemků a staveb stavebníka provedena nebyla. Žalovaný souhlasil se závěrem správního orgánu I. stupně, že Ing. Ž. nemohl ve svém odborném posudku dostatečně objektivně zjistit rozhodné skutkové skutečnosti, a to především ve věci drenáže, neboť vycházel z výše uvedených podkladů a z vyjádření žalobců, aniž by zjistil a posoudil vyjádření stavebníka. Dle názoru žalovaného by vypracování revizního znaleckého posudku bylo nadbytečné, neboť podklady, které správní orgán I. stupně měl k dispozici, byly pro posouzení věci zcela dostačující.

Žalobce rovněž nesouhlasil se závěry správního orgánu I. stupně ohledně komínového tělesa. Dle žalovaného nebylo prokázáno, že provedení komínového tělesa umístěného v přístavbě garáže má prokazatelnou souvislost s vlhnutím stropu přilehlé místnosti žalobců. I přesto však v souladu s názorem žalobců a závěrem odborného posudku Ing. Ž. stanovil správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí dvě podmínky pod č. 11 a 12 výrokové části. Po jejich realizaci bude zajištěno užívání komína v souladu s příslušnými normami a bude i vyloučena možnost, aby byl zdrojem zatékání dešťové vody do jejich stavby. Dojde tedy k vyloučení jakékoliv pochybnosti o negativním vlivu komínového tělesa na sousední stavbu. Správní orgán I. stupně tedy zohlednil nejenom znalecký posudek Ing. S., nýbrž současně vyhověl taktéž námitkám žalobců. Domněnka, že případné zatékání je způsobeno nedostatečnou omítkou u nemovitosti žalobců, je v technické zprávě projektové dokumentace a ke shodnému závěru dospěl i znalec, když ji uvedl jako jednu z možných příčin vlhkosti stropu.

K námitce žalobců týkající se znaleckého posudku ve vztahu ke stavbě komínového tělesa se žalovaný vyjádřil tak, že namítanou nepřesvědčivost, vnitřní rozpor a nepřezkoumatelnost tohoto znaleckého posudku nezjistil. Dle znaleckého posudku nelze prokázat, že by technickým provedením komínového tělesa bylo způsobováno zatékání do nemovitosti žalobců. Správní orgán I. stupně však při svém rozhodnutí vycházel nejen ze znaleckého posudku, ale taktéž z dalších podkladů, a jelikož stavebník prokázal její soulad s veřejnými zájmy, vydal dodatečné povolení stavby a současně pro její dokončení a užívání stanovil podmínky.

III. Žalobní námitky

Dle žalobců rozhodnutí žalovaného trpí závažnými procesními pochybeními, jež způsobují jeho nepřezkoumatelnost a je nesprávné a nezákonné. Žalovaný totiž opětovně nerespektoval rozsudky Krajského soudu v Brně, kterými byla zrušena jeho předchozí rozhodnutí, a nenapravit tak závažná procesní pochybení.

V prvním žalobním bodě žalobci poukazují na nepřezkoumatelné rozhodnutí žalovaného v části týkající se zachování odvodňovací drenáže a kalové jímky. Především namítají, že znalecký posudek vypracovaný znalcem Ing. S. č. 67-1/2013, je značně nepřesvědčivý, vnitřně rozporný a taktéž nepřezkoumatelný. Stavební úřad nijak znalce nevedl k vyjasnění jeho závěrů, ačkoli existují nové protichůdné závěry ze strany Ing. Ž. V reakci na znalecký posudek nechali zpracovat odborný posudek znalcem Ing. Ž. č. 1811/13, přičemž toto odborné vyjádření logickým a uceleným způsobem vyvrací závěry znaleckého posudku. Zdůvodnění rozhodnutí žalovaného se nevypořádává s jednotlivými námitkami, které v průběhu celého stavebního řízení předkládali. Žalovaný pouze převzal myšlenky stavebního úřadu, přičemž vycházel z projektové dokumentace, místního šetření a ze závěru znaleckého posudku, ačkoliv jsou tyto chybné. Žalovaný ve svém rozhodnutí konstatoval, že Ing. Ž. nemohl dostatečně zjistit skutkový stav, neboť měl k nemovitostem přístup jen z jejich strany. Žalovaný však ani částečně neodůvodnil, proč bylo nutné provést prohlídku ze strany obou dotčených nemovitostí. Dle žalobců měl Ing. Ž. dostatek informací nezbytných k přesvědčivému odůvodnění jím vyjádřeného stanoviska. I nadále přetrvává rozpor ve věci nutnosti zachování drenáže a kalové jímky v jejich původním rozsahu. Rovněž odkázali na rozhodnutí Nejvyššího soudu, sp. zn. 22 Cdo 1810/2009, a Ústavního soudu ČR, sp. zn. III. ÚS 299/06, a jsou toho názoru, že žalovaný znalecký posudek nehodnotil dle zásad v těchto rozhodnutích uvedených, ačkoliv je tento znalecký posudek vadný. Rozhodnutí žalovaného je proto nepřesvědčivé, nesrozumitelné a věcně nesprávné, čímž nebylo ze strany žalovaného dostáno právnímu názoru Krajského soudu v Brně ze dne 15. 10. 2012, č. j. 30 A 113/2010-56.

Druhým žalobním bodem je otázka stavby komínového tělesa. Dle žalobců žalovaný ve svém rozhodnutí toliko převzal závěry správního orgánu I. stupně, který vycházel především ze znaleckého posudku. Ani v něm však není uvedeno žádné odůvodnění závěrů předmětného posudku. Toliko konstatuje, že se nedá prokázat způsobení škody na jejich majetku technickým provedením stavby. Naopak odborný posudek Ing. Ž. předkládá relevantní shrnutí vad komínového tělesa, jež zapříčiňují škody na majetku. Rozhodnutí žalovaného v této otázce pak není v souladu s právním názorem Krajského soudu v Brně ze dne 15. 10. 2012, č. j. 30 A 113/2010-56, neboť žalovaný řádně, rozumně a přezkoumatelně nezdůvodnil, na základě čeho dospěl ke stanovisku, že komínové těleso nezpůsobuje škody na nemovitosti žalobců, a je tedy v souladu s veřejným zájmem a platnými právními předpisy. Znalec musí být natolik odborně zdatný, aby dokázal zcela jednoznačně určit konkrétní příčinu zatékání do jejich nemovitosti. K tomu, aby byla stavba v rozporu s veřejným zájmem, stačí, aby zatékání bylo zapříčiněno i jen zčásti kvůli komínovému tělesu stavebníků. V této souvislosti žalobci dále poukazují na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu,

podle které nemůže být tzv. černý stavebník nepřiměřeně zvýhodňován oproti stavebníkovi řádnému.

Třetí žalobní bod se týká garáže, jakožto „černé stavby“, která se přímo dotýká domu žalobců, respektive ji dokonce přímo využívá jako jednu ze svých obvodových zdí, čímž mimo jiné znemožňuje žalobcům údržbu dotčené části nemovitosti žalobců. Žalobce má za to, že stavební úřad a následně taktéž žalovaný nesplnili svou úřední povinnost, když se zcela opomněly zabývat otázkou obecných požadavků na výstavbu, konkrétně zachováním vzájemných odstupů mezi stavbami dle ustanovení § 25 odst. 1 vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území. Žalobci na základě těchto pochybností poté musí bez svého souhlasu strpět nepřiměřené zásahy do svých vlastnických práv, když stavebník využívá proti vůli žalobců jejich majetek.

IV.

Obsah vyjádření žalovaného k žalobě

K prvnímu žalobnímu bodu žalovaný nad rámce skutečností uvedených v žalobě uvádí, že příčinou nynějšího defektního stavu drenáže bylo vybudování snížené kotelny žalobci, na základě kterého jakýkoliv problém s provozem drenáže na pozemku stavebníků vedl k výronu vody z otevřeného vývodu v jejich kotelně. K otevření a tedy přerušení drenáže však nedošlo činností stavebníků, nýbrž žalobců. Dle schválené projektové dokumentace zůstane stávající průběh drenáže zachován a drenáž bude zaústěna do kanalizačního vedení rodinného domu, čímž bude zajištěna funkčnost drenážního systému. K zamezení výronu vody bude drenáž ve snížené kotelně žalobců nepropustně utěsněna. V patě svahu poté bude podél stavby dle projektové dokumentace vybudována nová drenáž, která odvod podpovrchových vod zlepší. Většinu námitek žalobců týkajících se drenáže je nutno chápat v souvislosti s tím, že zaslepení drenáže se brání z důvodu pochybnosti o existenci řádné hydroizolace kotelny. Za její provedení však odpovídá žalobce jako vlastník stavby a nikoliv stavebník.

Ohledně druhého žalobního bodu žalovaný zcela odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí ohledně vypořádání se s námitkou č. 5. Správní orgán I. stupně zohlednil nejenom znalecký posudek Ing. S., ale současně taktéž vyhověl námitkám žalobců.

K třetímu žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že stavba předmětného rodinného domu žalobců je koncovou stavbou starších řadových rodinných domů, které mezi sebou nevytváří volný prostor ve smyslu ustanovení § 8 vyhlášky č. 137/1998 Sb. Pro tento typ zástavby je obvyklé, že rodinné domy jsou umístěny od jedné hranice k druhé a jsou k sobě přiřazeny. Stavebníci v řízení dostatečně prokázali, že je stavba v souladu s veřejnými zájmy, územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy. Její umístění je tedy v souladu s vyhláškou č. 137/1998.

V.

Replika žalobců

Žalobci v replice k prvnímu žalobnímu bodu uvedli, že dle jejich názoru nebyla ze strany žalovaného dodržena povinnost každého správního orgánu vyplývající z ustanovení § 3 správního řádu, neboť nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Závěry žalovaného ohledně zachování odvodňovací drenáže a kalové jímky nemají oporu v provedeném dokazování, přičemž tvrzení uváděná ve vyjádření žalovaného k žalobě považují za nepodložené domněnky.

Žalovaný dosud srozumitelným a přezkoumatelným způsobem nezdůvodnil, že komín nezpůsobuje škody na majetku žalobců, tedy nemohl dále ani relevantně vymezit podmínky pro jeho dokončení.

V otázce třetího žalobního bodu žalobci opakovaně konstatují, že je povinností správního orgánu přezkoumat z úřední povinnosti, zda stavba naplňuje obecné požadavky pro výstavbu, v tomto případě zda předmětná „černá stavba“ stavitelů splňuje odstup mezi stavbami umožňující jejich údržbu dle ustanovení § 8 odst. 1 vyhlášky č. 137/1998 Sb.

Žalobci jsou toho názoru, že k odstranění výše uvedených technických rozporů je nutné vyhotovení revizního posudku, přičemž jeho provedení taktéž navrhuje.

VI.

Obsah jednání před soudem

Žalobci i žalovaný při nařízeném ústním jednání především odkázali na svá písemná podání (žaloba, vyjádření k žalobě a replika k vyjádření žalovaného), přičemž pouze stručně uvedli obdobné argumenty jako v předmětných podáních.

Osoba zúčastněná na řízení se z nařízeného jednání omluvila a žádala, aby bylo jednáno v její nepřítomnosti.

VII.

Právní hodnocení soudu

Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobci uplatnili v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že

žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

VIIA. K prvnímu a druhému žalobnímu bodu – zachování drenáže a kalové jímky a stavba komínového tělesa

V případě žalobních námitek týkajících se nutnosti zachování původní drenáže a kalové jímky a taktéž souladu stavby komínové tělesa s veřejným zájmem, je krajský soud toho názoru, že v souzené věci je rozhodujícím aspektem, že obě tyto námitky žalobců jsou postaveny především na tvrzení žalobců, že k závažným procesním pochybením, jež měly vést k nepřezkoumatelnosti tohoto rozhodnutí žalovaného, došlo v důsledku nesprávného postupu stavebního úřadu i žalovaného, když tito vycházeli při svém rozhodování zejména z vadného znaleckého posudku Ing. S., aniž by se dostatečně vypořádali s námitkami žalobců, jež byly ve shodě se závěry odborných posudků vypracovaných Ing. Ž.

Podle ustanovení § 2 odst. 1 správního řádu postupuje správní orgán v souladu se zákony a ostatními právními předpisy.

Podle ustanovení § 3 správního řádu nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

Podle ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.

Podle ustanovení § 51 odst. 1 správního řádu lze k provedení důkazů užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.

Podle ustanovení § 56 správního řádu závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, správní orgán usnesením ustanoví znalce.

K tomu krajský soud uvádí, že hlavním kritériem zjišťování skutkového stavu je zásada materiální pravdy, jež je vyjádřena v ustanovení § 3 správního řádu. Obsahem tohoto ustanovení je však tzv. racionalizovaná zásada materiální pravdy. Stav věci proto nemusí být zjištěn přesně a úplně, což je v praxi často nemožné, nýbrž postačí, že je zjištěn takový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Určitá míra pochybností správnímu orgánu zůstává takřka vždy, neboť jsou to jediné účastníci, kteří znají přesně a úplně skutkový stav věci (srov. Potěšil, Hejč, Rigel, Marek: Správní řád – online komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016). Správní orgán tedy není povinen zjišťovat spolehlivě stav věci, ale postačí, pokud zjistí tolik informací, kolik jich potřebuje k provedení určitého procesního úkonu. Je

však třeba v této souvislosti dbát taktéž na dodržení zásady stanovené v ustanovení § 2 správního řádu, kdy by měly být tyto jednotlivé úkony realizovány především v souladu se zákonem s důrazem na ochranu veřejného zájmu.

Zásada materiální pravdy je dále konkretizována prostřednictvím ustanovení § 50 a následujících správního řádu, která upravují podklady pro vydání rozhodnutí, přičemž v odstavci čtvrtém tohoto ustanovení je poté upravena zásada tzv. volného hodnocení důkazů. Každý důkaz je tedy nutné hodnotit jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti. Jak ovšem vyplývá z konstantní judikatury (například z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2012, č. j. 5 Azs 2/2012-49), *závěry správního orgánu „musejí... vyplynout z racionálního myšlenkového procesu odpovídajícího požadavkům formální logiky, v jehož rámci bude důkladně posouzen každý z provedených důkazů jednotlivě a zároveň budou veškeré tyto důkazy posouzeny v jejich vzájemné souvislosti... z odůvodnění rozhodnutí pak musí být jednoznačné, jaké důkazy byly provedeny, jak byly hodnoceny nebo proč byly odmítnuty*. Z tohoto rozhodnutí lze tedy vyvodit, že zásadu volného hodnocení důkazů nelze za žádných okolností vykládat v tom smyslu, že by závěry správního orgánu o skutkové stránce věci mohly být výsledkem libovůle. Správní orgán je v otázce volného hodnocení důkazů omezen tím, že své rozhodnutí musí důkladně a dostatečně odůvodnit. V případech, kdy existují rozpory v jednotlivých důkazech, které se nepodaří odstranit, je nezbytné, aby správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí objasnil, v čem předmětný rozpor spočíval, co bylo učiněno pro jeho odstranění, jakým způsobem se s těmito rozpory dále vypořádal a z jakých důvodů se posléze přiklonil k jednomu ze vzájemně protichůdných odborných vyjádření (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 2. 1997, č. j. 6 A 139/94, SJS 296/1998 a rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 6. 2013, č. j. 17 A 7/2012-58).

Jak plyne z ustanovení § 56 správního řádu, důkaz znaleckým posudkem se použije až v případech, že správní orgán nedisponuje odbornými znalostmi a nemá je ani nadřízený správní orgán či jiný správní orgán, do jehož působnosti patří předmětná otázka. A contrario tedy správní orgán znalce neustanoví, pokud sám disponuje potřebnými znalostmi.

V této souvislosti krajský soud odkazuje například na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2009, č. j. 8 As 40/2008-170, ve kterém Nejvyšší správní soud dospěl k závěru: *„Nejvyšší správní soud proto nepřisvědčil zjednodušujícímu závěru krajského soudu, který zpochybnil možnost stěžovatele ověřit správnost výsledků orgánu zeměměřictví a katastru nemovitostí v řízení o obnově katastrálního operátu, aniž by byl proveden důkaz znaleckým posudkem vypracovaným znalcem z oboru geodézie a kartografie. Důvodná je proto stížní námitka, podle níž důkaz znaleckým posudkem nelze konstruovat jako povinný důkaz, neboť takový důkaz by byl na místě pouze tehdy, záviselo-li by rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, jimiž správní orgán nedisponuje. Správní orgány obou stupňů v posuzované věci odborné znalosti měly [§ 3 zákona č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zeměměřictví“)]. Pokud krajský soud uvedl, že „jediným adekvátním a přiměřeným prostředkem pro ověření správnosti katastrálního úřadu při obnově katastrálního operátu a tím i pro vyvrácení námitek žalobkyně je znalecký posudek vypracovaný znalcem z oboru geodézie a kartografie [...]“, pochybil... Znalecký posudek, který lze použít subsidiárně k odbornému posouzení správního orgánu, nalezne své využití*

zejména tehdy, nespadá-li otázka, která má být znaleckým posudkem zodpovězena, do věcného rozsahu působnosti správního orgánu.“

Obdobně jako v případě řešeném Nejvyšším správním soudem, i v tomto případě správní orgán, respektive žalovaný, disponovali dle ustanovení § 12 a následujících stavebního zákona odbornými znalostmi, na základě kterých mohly být jednotlivé námitky vypořádány. Jak ovšem vyplývá z rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 2. 2013, sp. zn. KUSP 55740/2010 ÚP – Zi, žalovaný v návaznosti na právní názor vyslovený Krajským soudem v Brně ze dne 15. 10. 2012, č. j. 30 A 113/2010-56, z důvodu právní jistoty uložil stavebnímu úřadu, aby rozpory vzniknuvší mezi projektovou dokumentací a odborným vyjádřením, jež bylo předloženo žalobci, odstranil cestou vypracování znaleckého posudku znalcem z oboru stavebnictví. Správní orgán I. stupně a současně i žalovaný tedy postupovali nad rámec svých zákonných povinností, neboť k hodnocení otázky, která je taktéž předmětem tohoto odvolání, zcela postačují odborné znalosti stavebního úřadu, resp. žalovaného. Tento postup správních orgánů tedy krajský soud považuje za snahu o to, aby byl nade vší pochybnost prokázán skutkový stav, který by byl dostatečným a srozumitelným podkladem pro jejich rozhodnutí o dodatečném povolení stavby.

Krajský soud považuje za nutné zmínit, že plně souhlasí se závěry Nejvyššího správního soudu (rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 1810/2009) a taktéž Ústavního soudu ČR (rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 299/06) na něž žalobci odkazují. Je zcela nepochybné, že správní orgán musí při svém hodnocení vypracovaného znaleckého posudku k tomuto přistupovat kriticky, přičemž jej musí vystavit hodnocení, jak v otázce procesu vytváření znaleckého posudku, tak i věcnou správnost závěrů znaleckého posudku.

Krajský soud ovšem nemůže se žalobci souhlasit v jejich námitce, že v tomto konkrétním případě nebyly tyto podmínky hodnocení znaleckého posudku ze strany žalovaného dodrženy. Krajský soud k tomuto podotýká, že cílem vypracování předmětného znaleckého posudku mělo být odstranění rozporů mezi projektovou dokumentací a odborným posudkem Ing. Ž. K odstranění těchto rozporů byly znalci Ing. S. v zadání znaleckého posudku uloženy k zodpovězení dvě konkrétní otázky. Krajský soud v této otázce musí zcela přisvědčit tvrzením žalovaného, neboť má za to, že jak správní orgán I. stupně, tak posléze žalovaný, zcela dostatečně odůvodnili, na základě jakých skutečností se přiklonili k závěrům, k nimž znalec ve svém znaleckém posudku dospěl. Krajský soud především opětovně poukazuje na odbornost stavebního úřadu i žalovaného, kteří mohou dostatečně posoudit průběh znaleckého zkoumání, jeho podmínky, podklady i věrohodnost východisek znalce.

Žalovaný dle názoru soudu znalecký posudek Ing. S. hodnotil zcela správně, přičemž také dostatečně zdůvodnil, na základě jakých skutečností považuje tento znalecký posudek za věrohodný a srozumitelný. Žalovaný přitom nepostavil své rozhodnutí pouze na závěrech znaleckého posudku, nýbrž z odůvodnění rozhodnutí žalovaného naopak vyplývá, že žalovaný hodnotil všechny důkazy jednotlivě a následně ve vzájemných souvislostech s ostatními důkazy. Závěry předmětného znaleckého posudku Ing. S. jsou poté prakticky shodné s projektovou dokumentací doloženou stavebníkem a taktéž závěry zjištěnými při místním šetření stavebním úřadem, což dle krajského soudu vypovídá o jeho vysoké důkazní hodnotě vzhledem k jeho souladu s většinou dalších důkazů provedených správními orgány. Krajský soud tedy dospěl k závěru, že postup žalovaného, který neshledal ve znaleckém

posudku jeho namítanou nepřesvědčivost, vnitřní rozpornost či nepřezkoumatelnost, byl zcela správný a v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů.

K námitce ohledně nedostatečného vypořádání s odbornými posudky Ing. Ž. předloženými žalobci k důkazu soud uvádí, že znalecké posudky (respektive odborné posudky) mohou předkládat i samotní účastníci správního řízení. Krajský soud však současně poukazuje na rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 27. 11. 2014, č. j. 47 A 15/2012-152, ve kterém je uvedeno: „*Je-li v průběhu správního řízení mezi účastníky určitá otázka sporná a správní orgán za účelem jejího vyhodnocení provádí důkaz znaleckým posudkem, který byl vypracován na objednávku některého z účastníků, pak by měl na tento posudek nahlížet s větší rezervou než na znalecký posudek vypracovaný znalcem, který je vůči účastníkům řízení nezávislý.*“ Krajský soud souhlasí s názorem žalobců, že je žalovaný povinen konkretizovat a důkladně vyložit důvody, na základě kterých nemohl dle názoru žalovaného Ing. Ž. dostatečně objektivně zjistit rozhodné skutkové okolnosti. Tato povinnost správního orgánu byla rozvedena například v rozsudku zdejšího soudu ze dne 25. 10. 2007, č. j. 30 Ca 258/2005-37, ve kterém je uvedeno: „*Nesouhlasí-li stavební úřad se závěry znaleckého posudku předloženého účastníkem řízení, musí v rozhodnutí dostatečným a srozumitelným způsobem vyložit, v čem konkrétně neodpovídají závěry znaleckého posudku faktickému provedení stavby a v čem závěry znaleckého posudku neodpovídají požadavkům stanoveným právními předpisy. Oproti závěrům, vyplývajícím ze znaleckého posudku, musí správní orgán také položit své vlastní zcela konkrétní hodnocení, zda došlo ke splnění veřejného zájmu (zde souladu se zájmem na protipožární ochraně), a to i za pomoci jiného znaleckého posudku. Pokud správní orgán nezpochybnil a nevyvrátil závěry znaleckého posudku předloženého žalobkyní, je jeho rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]*.” Zdejší soud má v tomto případě za to, že žalovaný zcela dostal svým povinností, když ve svém rozhodnutí odůvodnil, z jakého důvodu považoval odborný posudek Ing. Ž. za ne zcela objektivní. Jak vyplývá z výše uvedených rozhodnutí, byl žalovaný skutečně povinen přistupovat k hodnocení odborného posudku poskytnutého žalobci na základě jejich objednávky s větší mírou kritičnosti. Žalovaný měl k dispozici znalecký posudek, který byl vypracován na základě ustanovení správním orgánem nestranným znalcem, jehož znalecký posudek byl ve shodných otázkách vypracován na základě komplexnějšího množství a kvality podkladů, spočívající především v možnosti znalce posoudit předmětný skutkový stav, jak ze strany žalobců, tak ze strany stavebníka a současně ve spojení s vyjádřeními obou těchto vlastníků sousedních staveb. Je pak zcela logické, že takový znalecký posudek do značné míry upřednostnit před odborným posudkem, který byl zpracován na objednávku žalobců. Soud proto přisvědčil žalovanému, který se přiklonil k závěrům znaleckého posudku, jenž byl na rozdíl od odborného posudku Ing. Ž. vypracován na základě komplexního zjištění skutkového stavu, a jimž byly prakticky zpochybněny a vyvráceny závěry odborného posudku předloženého žalobci. Je taktéž nutné opětovně podotknout, že vyvozené závěry znaleckého posudku zcela korespondují se všemi dalšími důkazy, jež byly žalovaným provedeny, a to na rozdíl od namítaného odborného posudku, který stojí spolu se svými závěry mezi ostatními podklady pro rozhodnutí zcela osamocen.

Krajský soud se tedy neztotožňuje s námitkou žalobců, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s důvodem zpochybnění závěrů odborného posudku Ing. Ž. Krajský soud má naopak za to, že se k této námitce žalovaný vyjádřil velmi rozsáhle, když ve svém rozhodnutí v bodu 3) jasně a srozumitelně vysvětlil, na základě jakých skutečností považuje odborný

posudek Ing. Ž. za méně průkazný ve srovnání se znaleckým posudkem, přičemž toto odůvodnění považuje krajský soud za zcela dostačující a adekvátní.

Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného, případně správního orgánu I. stupně, je však současně zřetelné, že při hodnocení rozporu týkajícího se zachování původní drenáže i komínového tělesa bylo vždy vycházeno kromě projektové dokumentace, znaleckého posudku, místního šetření a vyjádření účastníků správního řízení taktéž z posouzení Ing. Ž. Je nepochybné, že žalovaný při svém rozhodování vyhodnotil posouzení Ing. Ž. jako jeden z podkladů svého rozhodnutí, když pro dokončení stavby stanovil podmínky, které dovodil právě na základě tohoto odborného posudku. Žalovaný, respektive správní orgán I. stupně, i přes skutečnost, že v případě nového řešení drenáže ani v případě stavby komínového tělesa neshledal, že by tato měla mít jakýkoliv negativní vliv na sousední stavbu žalobců, vyhověl jim v jejich námitkách vyslovených prostřednictvím odborného posudku Ing. Ž. v tom směru, aby mohla být zajištěna ochrana jejich majetku.

Ve věci stavby drenáže žalobci v řízení před správními orgány především namítali nutnost zachování trasy původní drenáže a současně také obnovení funkce kalové jímky, a to z důvodu ochrany jejich staveb před negativním vlivem stavby stavebníků, spočívající ve vytékání zbytkové vody z drenážního potrubí do snížené části kotelny žalobců. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že stavebníkem navrhované řešení, předložené v projektové dokumentaci, je zcela souladné se závěry znaleckého posudku Ing. S. Zachování trasy původní drenáže a obnovení funkce kalové jímky na pozemku parc. č. 902 v k.ú. Prusinovice tedy již není potřebné, když funkci původní drenáže v plné míře převezme drenáž nová, která bude umístěna v patě svahu nad drenáží původní s napojením do kanalizačního vedení a s odvodem do kanalizačního řádu. Jak je poté uváděno v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, Ing. Ž. v rámci posudku č. 1811/13 taktéž připustil navržené řešení, když konstatoval, že zamezení průtoku vody na oba pozemky lze případně řešit souvislou drenáží, která bude napojena do kanalizačního řádu. Ačkoliv z obsahu správního spisu vyplývá, že v průběhu místního šetření a i v průběhu šetření znalcem Ing. S. nebylo zjištěno namítané vytékání podzemní vody z drenáže v místě snížené kotelny žalobců, stanovil správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí na základě jejich námitek a závěrů Ing. Ž. ve svých odborných posudcích ve výrokové části podmínku č. 10: „*V přístavbě garáže v místě průchodu stávající drenáže ze sousedního rodinného domu č.p. X v P. dále na pozemek parcela číslo 902 v katastrálním území Prusinovice bude rozebrána podlaha, provedeno ukončení této drenáže zaslepením a zatěsněním otvoru do sousedního objektu tak, jak je uvedeno v projektové dokumentaci zpracované v červnu 2013. Provedení tohoto zaslepení drenáže oznámí stavebník stavebnímu úřadu tak, aby mu před záhozem výkopu a provedením povrchových úprav umožnil provedení kontroly utěsnění otvoru a průchodnosti drenážního systému. K této kontrole budou stavebním úřadem přizváni vlastníci sousedního rodinného domu č.p. X v P.*“ Z tohoto řešení je zřejmé, že utěsněním tohoto vývodu drenážního potrubí do stavby žalobců bude zajištěno, aby z drenáže nevytékala voda do jejich snížené kotelny, avšak tato bude nadále funkční a bude odvádět případné zbytkové množství vody po pozemcích stavebníka skrze novou drenáž do kanalizace. Tímto řešením a předmětnou podmínkou stanovenou v prvostupňovém rozhodnutí poté bude bezpochyby zajištěna ochrana jejich stavby.

Ke stavbě komínového tělesa žalobci namítali, že v důsledku jejího technického provedení dochází k zatékání do stropního podhledu stavby žalobců. Jak vyplývá ze závěrů

prvostupňového rozhodnutí, vycházel správní orgán I. stupně při svém rozhodování z místních šetření, předložené projektové dokumentace, znaleckého posudku, když z těchto shodně vyplývá, že nelze prokázat přímou souvislost mezi komínovým tělesem a místem zatékání do jejich stavby. Projektová dokumentace i znalecký posudek naopak shodně konstatují, že příčinou zatékání může být štítové zdivo rodinného domu žalobců, které má velké spáry v blocích z nasákavého pórobetonového zdiva, které nejsou řádně utěsněny maltou a touto cestou tedy může prosakovat srážková voda a vlhkost nad strop v pokoji. Navíc znalecký posudek uvádí, že stávající plechová krytina pultové střechy rodinného domu žalobců má drobné závady, kterými může taktéž zatékat do stropu stavby, a dále že strop rodinného domu žalobců nemá parotěsnou zábranu, tedy prostor pultové střechy není odvětráný a může zde docházet ke kondenzaci vodních par a jejich vysrážení do stropu a podhledové omítky rodinného domu. Přestože tedy nebylo místním šetřením, projektovou dokumentací ani znaleckým posudkem prokázáno, že provedení komínového tělesa umístěného v přístavbě garáže má prokazatelnou souvislost s vlhnutím stropu v přilehlé místnosti žalobců, žalovaný, resp. správní orgán I. stupně, ve snaze vyloučit jakékoliv pochybnosti o případném nepříznivém vlivu stavby na rodinný dům žalobců, stanovil ve výrokové části rozhodnutí podmínky č. 11 a 12: „*V místě paty komínového tělesa začínajícího v kotelně rodinného domu č. p. X v P. bude ze strany přístavby garáže toto komínové těleso doplněno na pultové střeše rodinného domu č.p. X v P. lemováním. Oplechování komínového tělesa (těleso z místnosti kotelny) v úrovni styku se střešní krytinou rodinného domu č. p. X v P. včetně oplechování komínového tělesa v přístavbě garáže bude provedeno a dokončeno dle ČSN 73 3610 (Navrhování klempířských konstrukcí). Komínová tělesa (z místnosti kotelny a v přístavbě garáže) budou dokončena dle ČSN 73 4201 (Komíny a kouřovody – Navrhování, provádění a připojování spotřebičů paliv).*“ Realizací těchto podmínek poté bude zajištěno bezproblémové užívání komína a současně taktéž dojde k vyloučení možnosti, že by byla stavba komínového tělesa zdrojem zatékání do stavby žalobců. Ačkoliv tedy z obsahu správního spisu vyplývá, že v průběhu správního řízení nebyla zjištěna souvislost mezi stavbou komínového tělesa a zatékáním do stavby žalobců, zavázal správní orgán I. stupně stavebníka k tomu, aby v souladu se závěry znalce i Ing. Ž. a dal stavbu komínového tělesa do náležitého a užitelného stavu, který odpovídá příslušným normativům, čímž bude do budoucna zajištěno, aby neměla tato stavba negativní vliv na stavbu žalobců. Lze tedy závěrem konstatovat, že závady, jež byly zjištěny Ing. Ž. v jeho odborném posudku, správní orgán I. stupně nejen že nezpochybnil, ale nadto jím stanovením podmínek č. 11 a 12 do značné míry přisvědčil a vyhověl tedy i v tomto směru námitkám žalobců.

Krajský soud shrnuje, že ve snaze vyloučit jakékoliv pochybnosti o případném negativním vlivu řešení původní drenáže (její zaslepení v místě vývodu do stavby žalobců) a stavby komínového tělesa na stavbu žalobců, stanovil žalovaný, respektive správní orgán I. stupně, ve výrokové části svého rozhodnutí zcela nad rámec povinnosti vyplývající z ustanovení § 66 a následujících stavebního zákona taktéž podmínky č. 10, 11 a 12, které mají za cíl bezproblémové fungování drenáže a komínového tělesa, a to především s ohledem na ochranu vlastnického práva žalobců. Závěry odborného posudku Ing. Ž. tedy nebyly beze zbytku žalovaným zpochybněny, naopak k těmto žalovaný resp. správní orgán I. stupně přihlédl a zohlednil ve výroku svého rozhodnutí.

Krajský soud poté musí přisvědčit žalovanému taktéž v jeho nesouhlasu s návrhem žalobců na vypracování revizního znaleckého posudku, neboť má za to, že vypracování revizního znaleckého posudku by bylo v tomto případě zcela nadbytečné a nedůvodné, a to především za situace, kdy podklady, které žalovaný měl pro vydání svého rozhodnutí, zcela dostatečně odůvodňují závěry jeho rozhodnutí a současně se vypořádávají s námitkami žalobců. K tomuto krajský soud pouze dále poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 20/2008-141, ve kterém je uvedeno: „*Samotný nesouhlas účastníka řízení se závěry znaleckého posudku není důvodem pro vypracování revizního znaleckého posudku. Soudní praxe se k revizním znaleckým posudkům (§ 127 odst. 2 o. s. ř.) uchyluje pouze v případech, že v dané věci existuje několik rozdílných znaleckých posudků nebo v případě, kdy účastník řízení předloží k důkazu znalecký posudek zpracovaný znalcem mimo řízení, přičemž závěry tohoto znaleckého posudku, jímž se provádí důkaz listinou, jsou nesouladné se závěry znalce ustanoveného soudem.*“ K tomuto zdejší soud podotýká, že k vypracování revizního posudku je možné přistoupit toliko za situace, kdy je v řízení více rozporných znaleckých posudků. Čistě formalisticky však byl v tomto případě podkladem pro rozhodování pouze jeden znalecký posudek, a to znalecký posudek Ing. S., na který lze pohlížet ve smyslu ustanovení § 56 správního řádu. Odborný posudek Ing. Ž., jež byl předložen žalobci a který nelze považovat za splňující kritéria uvedená v ustanovení § 127a o.s.ř., je poté považován za důkaz listinou dle ustanovení § 53 správního řádu, jak vyplývá i z rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28. 3. 2000, sp. zn. 9 Co 164/2000, ve kterém tento uvedl: „*Předložil-li žalobce k důkazu listinu, označenou jako znalecký posudek, aniž si soud sám zpracování takového znaleckého posudku vyžádal, je nutno na takovou listinu pohlížet ve smyslu § 129 OSŘ (nikoliv jako na znalecký posudek dle § 127 OSŘ), kterou je soud povinen hodnotit podle zásad, vyjádřených v § 132 OSŘ.*“ Podmínka nejméně dvou rozporných znaleckých posudků k možnosti vypracování revizního znaleckého posudku tedy v tomto případě nebyla naplněna, nadto by soud i v případě neexistence této podmínky za přítomnosti jiných podkladů pro rozhodnutí považoval vypracování revizního posudku za zcela neúčelné.

K návrhu žalobců na výslech znalce Ing. Ž. krajský soud konstatuje, že z návrhu žalobců není zřejmé, k prokázání jaké skutečnosti by mělo provedení výslechu znalce vést. Soud se však v této souvislosti domnívá, že výslech Ing. Ž. měl vést k prokázání nutnosti zachování původní trasy drenáže a obnovení funkce kalové jímky, a že v důsledku nového řešení drenáže a stavby komínového tělesa dochází ke škodám na majetku žalobců. K tomuto návrhu žalobců soud uvádí, že výslech navrhovaného znalce považuje za nadbytečný a nedůvodný. Zodpovězení předmětné otázky nemůže mít pro rozhodnutí soudu žádný význam, jelikož podklady, které žalovaný měl pro vydání svého rozhodnutí, zcela odůvodňují závěry rozhodnutí žalovaného a zároveň se vypořádávají taktéž s námitkami žalobců, přičemž je patrné, že tyto jsou prakticky shodné s námitkami, jež žalobci uváděli v podané žalobě, a které vychází právě ze závěrů odborných posudků Ing. Ž. Krajský soud tedy posoudil tento návrh žalobců z pohledu právních i skutkových tvrzení za nadbytečný, neboť soud již po právní stránce veškeré skutečnosti tvrzené účastníky vyhodnotil již z provedených důkazů a obsahu správního spisu, přičemž oba rozsáhlé odborné posudky Ing. Ž. jsou jeho součástí, a soud má za to, že ze strany Ing. Ž. nemohlo dojít k uvedení nových rozhodných skutečností, nýbrž k opakovanému konstatování závěrů jeho odborných posudků. Výpověď Ing. Ž. tedy nemohla k rozhodnutí soudu nikterak přispět.

Krajský soud má na základě výše uvedeného za prokázané, že ve správním řízení žalovaný zcela dodržel zásahu materiální pravdy spolu se zásadou volného hodnocení důkazů. Dle názoru soudu nelze ani jednu z těchto zásad, jak již uvedl výše, chápat jako zcela absolutní, ale je třeba k nim přistupovat s jistou mírou racionality. Krajský soud považuje za nepochybné, že správními orgány byl bez důvodných pochybností zjištěn skutkový stav věci, přičemž z odůvodnění tohoto rozhodnutí je patrné, na základě jakých provedených důkazů k tomuto bylo dospěno, jak žalovaný tyto důkazy hodnotil a jaké z nich následně vyvozoval závěry. Krajský soud tedy považuje postup žalovaného v tomto případě taktéž za zcela souladný se zákonem a námitky žalobců vyhodnotil jako nedůvodné.

VII B. Ke třetímu žalobnímu bodu – soulad stavby s obecnými požadavky na výstavbu

Soud se zabýval tím, zda předmětná stavba odpovídá obecným požadavkům na výstavbu, v tomto případě vzájemným odstupům sousedních staveb.

Krajský soud shrnuje, že předmětem přezkumu v nyní posuzované věci je rozhodnutí a řízení o dodatečném povolení stavby.

Podle ustanovení § 190 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „nový stavební zákon“), se řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí podle dosavadních právních předpisů.

Ve smyslu tohoto ustanovení ve všech případech, kdy stavební řízení vedená podle dosavadního zákona nebyla ukončena v prvním stupni nejpozději do 31. 12. 2006, dokončí se podle dosavadních právních předpisů.

Jelikož správní řízení o dodatečném povolení stavby bylo zahájeno již před datem 31. 12. 2006 a k tomuto dni nebylo v důsledku zrušovacího rozhodnutí žalovaného pravomocně skončeno, muselo být dokončeno v právním režimu stavebního zákona z roku 1976. Vzhledem k datu zahájení předmětného řízení o odstranění stavby je tedy nutné postupovat ve smyslu ustanovení § 88 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., stavebního zákona (dále jen stavební zákon).

Podle ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona stavební úřad nařídí vlastníku stavby nebo zařízení odstranění stavby nebo zařízení postavené bez stavebního povolení či ohlášení nebo v rozporu s ním. Odstranění stavby se nenařídí, pokud stavebník prokáže, že stavba je v souladu s veřejným zájmem, zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy a jestliže stavebník v řízení o odstranění stavby podá žádost o její dodatečné povolení a předloží podklady a doklady vyžádané stavebním úřadem v jím stanovené lhůtě a v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení.

Při vydání dodatečného stavebního povolení ve smyslu ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona postupuje stavební úřad podle ustanovení § 66 a následujících tohoto zákona. Ve smyslu ustanovení § 66 stavebního zákona pak ve stavebním povolení stanoví

stavební úřad závazné podmínky pro provedení a užívání stavby a rozhodne o námitkách účastníků řízení. Stavební úřad zabezpečí stanovenými podmínkami zejména ochranu veřejných zájmů při výstavbě a při užívání stavby, komplexnost stavby, dodržení obecných technických požadavků na výstavbu, popřípadě jiných předpisů a technických norem, a dodržení požadavků stanovených dotčenými orgány státní správy, především vyloučení nebo omezení negativních účinků stavby a jejího užívání na životní prostředí.

Dodatečně lze tedy povolit pouze stavbu, která mimo jiné „není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo veřejným zájmem“. Dodržení obecných požadavků na výstavbu, v tomto případě podmínek pro vzájemné odstupy staveb, je předmětem žalobních námitek, které nebyly uplatněny v průběhu správního řízení.

Vzájemné odstupy staveb jakožto obecný požadavek na výstavbu upravovala vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu (dále jen „vyhláška OTP1“), která byla v souladu s ustanovením § 143 odst. 1 písm. k) stavebního zákona prováděcím předpisem stavebního zákona z roku 1976, přičemž byla vyhláškou č. 502/2006 Sb. s účinností ke dni 31. 12. 2006 derogována. Nová úprava vzájemných odstupů staveb byla do právního řádu začleněna až ke dni 1. 1. 2007, a to ustanovením § 25 odst. 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území (dále jen „vyhláška OTP2“).

K dostatečnému vypořádání se s touto námitkou je poté nutné nejprve zodpovědět otázku, jakou právní úpravou byl správní orgán I. stupně, potažmo žalovaný, ve správním řízení překračujícím datum 31. 12. 2006 vázán, tedy zda měl postupovat dle vyhlášky OTP1, či dle vyhlášky OTP2. Krajský soud v tomto případě vyšel z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2011, č. j. 2 As 12/2010-105, ve kterém dospěl Nejvyšší správní soud k závěru: *„Za této situace se jako jediné přijatelné řešení jeví i v těchto případech použití odstupových vzdáleností staveb, uvedených v ustanovení § 25 vyhlášky OTP2, a to i s vědomím, že zákonodárce takový postup evidentně nezamýšlel. Dle názoru Nejvyššího správního soudu vznikla celá situace legislativním nedopatřením, neboť není zjištělné, zda odlišné stanovení data derogace stavebního zákona z roku 1976 a některých ustanovení jeho prováděcího předpisu, bylo zamýšlené; racionální důvod pro takový postup sám nenachází. Naznačenému postupu neodporuje přitom ani výslovný požadavek nové úpravy (§ 190 odst. 3 stavebního zákona z roku 2006), aby řízení zahájená přede dnem jeho účinnosti byla dokončena dle dosavadních právních předpisů. Výše již bylo uvedeno, že dosud neskončená územní řízení se vedou dle původního stavebního zákona (pochopitelně též dle obecného předpisu upravujícího správní řízení - správního řádu), nikoliv však dle sekundární právní úpravy, která takový zákon pouze provádí, ve smyslu stanovení technických parametrů, které mají být při rozhodování zohledněny. Nedochází tedy ke kolizi takového postupu s požadavkem nové zákonné úpravy na dokončení řízení dle dosavadních předpisů.“*

Na základě tohoto závěru Nejvyššího správního soudu má tedy zdejší soud za to, že žalovaný při svém rozhodování zcela správně vycházel z ustanovení stavebního zákona z roku 1976, nicméně současně měla být na dané dosud neskončené správní řízení zahájené přede dnem 31. 12. 2006 aplikována právě vyhláška OTP2, jakožto prováděcí předpis nové zákonné úpravy, tedy nového stavebního zákona z roku 2006.

Podle ustanovení § 25 odst. 1 vyhlášky č. OTP2 musí vzájemné odstupy staveb splňovat požadavky urbanistické, architektonické, životního prostředí, hygienické, veterinární, ochrany povrchových a podzemních vod, státní památkové péče, požární ochrany, bezpečnosti, civilní ochrany, prevence závažných havárií, požadavky na denní osvětlení a oslunění a na zachování kvality prostředí. Odstupy musí dále umožňovat údržbu staveb a užívání prostoru mezi stavbami pro technická či jiná vybavení a činnosti, například technickou infrastrukturu.

Podle ustanovení § 25 odst. 6 vyhlášky OTP2 je s ohledem na charakter zástavby možno umístit až na hranici pozemku rodinný dům, garáž a další stavby a zařízení související s užíváním rodinného domu. V takovém případě nesmí být ve stěně na hranici pozemku žádné stavební otvory, zejména okna, větrací otvory; musí být zamezeno stékání dešťových vod nebo spadu sněhu ze stavby na sousední pozemek; stavba, její část nesmí přesahovat na sousední pozemek.

V tomto je nutné konstatovat, že jak žalobci namítané ustanovení § 8 odst. 1 vyhlášky OTP1, tak ustanovení § 25 odst. 1 vyhlášky OTP2, upravují prakticky totožně, že vzájemné odstupy staveb musí umožňovat údržbu staveb. Je taktéž nutné přisvědčit žalobcům, že v ustanovení § 25 odst. 4 vyhlášky OTP2 je stanoveno, že vzdálenost stavby garáže a dalších staveb souvisejících a podmiňujících bydlení umístěných na pozemku rodinného domu nesmí být od společných hranic pozemků menších než 2 metry.

Krajský soud má však za to, že právě prostřednictvím nového ustanovení § 25 odst. 6 vyhlášky OTP2 se chtěl zákonodárce vypořádat se situací, kdy není technicky možné vzhledem k charakteru zástavby dodržet vzájemné odstupy staveb dle předmětného ustanovení vyhlášky OTP2. Tento konkrétní případ je právě jednou z těchto situací, neboť nemovitosti žalobců a stavebníka vytvářejí linii řadových domů, které mezi sebou nevytvářejí žádný volný prostor, neboť jsou umístěny vždy od jedné hranice k druhé. Tedy i jiné stavby související s užíváním stavby musí být vzhledem k omezenému volnému prostoru mezi nemovitostmi ve valné většině případů umísťovány na hranici jednotlivých pozemků. Nicméně aby mohlo dojít k naplnění podmínek aplikace tohoto ustanovení o vzájemném odstupu staveb, je taktéž nezbytné ze strany stavebníka dostát podmínkám stanoveným ve větě druhé tohoto ustanovení. Krajský soud je toho názoru, že v tomto případě k naplnění všech podmínek pro postup dle tohoto ustanovení došlo, neboť garáž stavebníků sice stojí na hranici pozemků stavebníků a žalobců, avšak ve stěně garáže na hranici pozemku nejsou stavební otvory, tato nepřesahuje na sousední pozemek. Pokud stavebník dodrží podmínky stanovené správním orgánem I. stupně stanovené ve smyslu ustanovení § 66 a následujících stavebního zákona ve výroku jeho rozhodnutí, lze očekávat, že tímto postupem bude zamezeno stékání dešťových vod nebo spadu sněhu z této garáže na pozemek žalobců.

Podle zdejšího soudu každá stavba určitým způsobem změní či zasáhne do stávajících poměrů, a tedy úkolem správního orgánu I. stupně, resp. žalovaného, bylo posoudit, zda omezení je přiměřené poměrům a zda lze spravedlivě požadovat, aby dotčení sousedé důsledky stavby snášeli. Tomu odpovídá požadavek, aby byla stavba posuzována mimo jiné s ohledem na obecné požadavky na výstavbu, které jsou obsaženy v prováděcí vyhlášce ke stavebnímu zákonu OTP2, a dále s ohledem na regulativy stanovené územním plánem (§ 88 stavebního zákona). Stanovení těchto požadavků a regulativů slouží k vyřešení střetu

důsledků realizace konkurujících si práv sousedících vlastníků a ochraně veřejných zájmů. Tomuto požadavku správní orgán I. stupně v prvostupňovém rozhodnutí dostal a žalovaný jeho závěr potvrdil zcela správně. Závěr žalovaného a správního orgánu I. stupně byl dále dostatečně skutkově podložen projektovou dokumentací, místním šetřením a taktéž znaleckým posudkem Ing. S., přičemž bylo dospěno k závěru, že tato stavba je v souladu s veřejnými zájmy, zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy, a to na základě závěrů vyplývajících ze stavebníkem doložených vyjádření a stanovisek správních orgánů životního prostředí, územního plánování a také společnosti Vodovody a kanalizace a.s. Skutečnost, že žalovaný nepostupoval v odůvodnění svého rozhodnutí dle ustanovení § 25 odst. 6 vyhlášky OTP2, nelze považovat za vadu mající vliv na zákonnost rozhodnutí, dospěl-li žalovaný ke shodnému a správnému závěru. Žalobci pak v průběhu správního řízení konkrétně nenamítali, že nebudou moci svou stavbu udržovat. Dle názoru soudu údržba zdi (části domu), která tvoří obvodovou zeď garáže, je možná i ze strany nemovitosti ve vlastnictví žalobců. Pokud by to nebylo dostatečné, pak lze využít institutů zakotvených v zák. č. 89/2012Sb., občanský zákoník (např. § 1021, 1022) a potřebné práce provést i z pozemku resp. stavby stavebníka.

K odkazu žalobců na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se nepřiměřeného zvýhodňování tzv. „černých stavebníků“ soud opětovně uvádí, že u staveb bez stavebního povolení nebo opatření stavebního úřadu stanovuje stavební zákon z roku 1976 zvláštní režim, který umožňuje namísto nařízení jejich odstranění, vydání dodatečného stavebního povolení, přičemž však důkazní břemeno spočívá na stavebníku této nepovolené stavby.

K tomuto závěru dospěl rovněž Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 8. 2. 2007, č. j. 1 As 46/2006-75, podle něhož: „*Není totiž možno připustit takový výklad zákona, který by stanovil mírnější kritéria pro dodatečné povolení stavby, resp. její změny, než jaká jsou kladena na řádné stavební povolení. Má-li norma určité požadavky na řádné rozhodnutí v situaci, kdy žadatel postupoval podle zákona, tím spíše je musí mít na rozhodnutí svou povahou mimořádné, kdy žadatel od počátku zákon nerespektoval (argumentum a minori ad maius). (...) Dodatečné povolení stavby je výsledkem typově zcela jiného řízení, byť v rámci stavebního zákona, a to řízení o odstranění nepovolené stavby. Na počátku řízení tedy nebyla žádost stavebníka o řádné stavební povolení, ale naopak porušení zákona. Účelem řízení je vlastně dodatečné zhojení závažné vady, kterou je prvotní vědomá ignorance zákona ze strany stavebníka, pod podmínkou, že dodatečně povolená stavba není v rozporu s veřejným zájmem, územně plánovací dokumentací, ani s cíli a záměry územního plánování. Takový postup by se však v praxi rozhodně neměl stát pravidlem.*“

Z obsahu správního spisu má soud za prokázané, že stavebník v průběhu správního řízení skutečně a nepochybně prokázal splnění zákonných předpokladů pro vydání dodatečného stavebního povolení dle ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona z roku 1976, když náležitě doložil všechny nezbytné podklady pro vydání rozhodnutí.

Postup žalovaného ve věci byl tedy proto soudem shledán jako souladný se zákonem a soud tedy nepovažuje toto rozhodnutí žalovaného za nepřiměřeně zvýhodňující tzv. „černého stavebníka“ proti řádnému stavebníkovi.

VIII. Vázanost rozhodnutí žalovaného právním názorem správního soudu

Zdejší soud závěrem shrnuje, že žalovaný i správní orgán I. stupně byli vázáni názorem vysloveným Krajským soudem v Brně v jeho rozhodnutí ze dne 15. 10. 2012, č. j. 30 A 113/2010-56, který konstatoval, že rozhodnutí žalovaného musí být přezkoumatelným a srozumitelným způsobem zdůvodněno tak, aby se v tomto směru žalovaný řádně vypořádal s námitkami žalobců a nové rozhodnutí bylo zcela srozumitelné jak pro účastníky řízení, tak i pro soud.

Krajský soud dává za pravdu žalovanému, že se ve svém „nejnovějším“ rozhodnutí prostřednictvím závěrů vyplývajících ze znaleckého posudku Ing. S. již zcela vypořádal s dvěma protichůdnými posouzeními věci, a to posouzením uvedeném v projektové dokumentaci a posouzením vyplývajícím z odborných posudků Ing. Ž. s tím, že závěry týkající se této otázky zcela řádně a srozumitelně odůvodnil. Dle názoru Krajského soudu v Brně žalovaný velmi důkladně a rozsáhle uvedl, z jakých myšlenkových úvah při svém rozhodování vycházel a co vzal za prokázané, přičemž však především na rozdíl od svých předcházejících rozhodnutí přesvědčivě odstranil rozpory mezi jednotlivými podklady pro rozhodnutí. Lze tedy uzavřít, že se žalovaný pro něj závazným právním názorem správního soudu v tomto případě řídil a krajský soud ani zde neshledal závažné procesní chyby, jež by způsobovaly nepřezkoumatelnost či nezákonnost rozhodnutí.

VIII.**Závěr a náklady řízení**

Rozhodnutí žalovaného vychází z objektivně zjištěného skutkového stavu věci, soud nezjistil ani pochybení týkající se nesprávného procesního postupu či chybnou aplikaci práva hmotného. V této souvislosti krajský soud konstatuje, že se žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí dostatečně a přesvědčivě vypořádal s námitkami žalobců, a současně správně posoudil a vyhodnotil skutkový stav, a to s ohledem na právní názor správního soudu. Rozhodnutí žalovaného ve spojení s jemu předcházejícím rozhodnutím správního orgánu I. stupně je dle názoru soudu řádně formulované, je vystavěno na logických argumentech a není vnitřně rozporné. Současně postup žalovaného hodnotí soud jako zcela souladný se základními zásadami správního řízení. V daném případě lze uzavřít, že k žalobci tvrzené nezákonnosti nedošlo, podklady významné pro vydání rozhodnutí v této věci byly správními orgány řádně shromážděny, objektivně vyhodnoceny, rozhodnutí vychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci, obsahuje předepsané náležitosti a je souladné se zákonem a ustálenou judikaturou.

Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti.

Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci v řízení úspěšní nebyli a žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, žádné náklady spojené s tímto řízením, jdoucí nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, přičemž tyto ani nepožadoval.

Podle ust. § 60 odst. 5 s.ř.s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, které jí soud uložil. Z důvodu zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu nákladů řízení. Vzhledem k tomu, že osobám zúčastněným na řízení soud neuložil plnění povinnosti a ani neshledal důvody zvláštního zřetele hodné, právo na náhradu nákladů jim nepřiznal.

Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 20. 6. 2016

JUDr. Petr Polách
vz. z důvodu dlouhodobé
nepřítomnosti předsedy senátu